

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYaLAR VAZIRLIGI
FARG‘ONA POLITEXNIKA INSTITUTI**

“TASDIQLAYMAN”

**Farg‘ona politexnika
instituti rektori**

_____ **O‘.R.Salomov**

“ _____ ” _____ **2023 y.**

**08.00.03 - “Sanoat iqtisodiyoti” ixtisosligi bo‘yicha (DSc) doktoranturaga kirish
imtihoni**

DASTURI

Farg‘ona 2023

“Mutaxassislik” fanidan kirish imtihoni dasturi Farg‘ona politexnika instituti kengashining 2023 yil “___” _____ dagi “___” – sonli majlisida muhokama etildi va tasdiqlandi.

Dasturni tuzuvchilar:

I.f.d., prof. Muminova E.A. (FarPI)

I.f.n., dos. Dfvlyatova G.M. (FarPI)

I.f.n., dos. Axunova Sh.N. (FarPI)

Iqtisodiyot kafedrasi mudiri:

E.A.Muminova

Kirish

Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan iqtisodiy islohotlarning ajralmas qismi bo'lgan tarkibiy o'zgarishlar siyosatda ustuvor sohalar va sanoat tarmoqlarni jadal rivojlantirish asosida milliy iqtisodiyotning samaradorligini oshirish, uning raqobatga bardoshligini yuksaltirish, eksport salohiyatini kengaytirish maqsadlari ko'zda tutiladi. Sanoat iqtisodiyotning barcha tarmoqlarini ishlab chiqarish vositalari, mehnat qurollari bilan ta'minlaydi. Milliy iqtisodiyot, fan, maorif, madaniyat, sog'liqni saqlash, sport, turizm va boshqa sohalar rivoji sanoatning taraqqiyot darajasiga bog'liq.

Xalqaro iqtisodiy raqobat texnik taraqqiyotning eng muhim omili hisoblanadi va uning ta'sirida ishlab chiqarish, boshqaruv texnologiyalarining doimiy yangilanib borish jarayoni davom etadi, ishlab chiqarilayotgan mahsulot turlari yangilanadi va sifati ortib boradi.

Prezident Shavkat Mirziyoevning O'zbekiston Respublikasini 2021 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning eng ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Murojaatnomasida shiddat bilan o'zgarib borayotgan zamonda yashayotganligimiz, dunyo miqyosida manfaatlar kurashi, raqobat tobora avj olib, xalqaro vaziyat keskinlashib borayotganligi, kelgusi yil uchun amaliy rejalar tuzar ekanmiz, xalqaro maydondagi ana shunday murakkab vaziyatni hisobga olgan holda, taraqqiyotimizning ustuvor yo'nalishlarini aniq-ravshan belgilab olishimiz zarurligi ta'kidlandi.

Ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot tajribalaridan ma'lumki, mamlakat iqtisodiyoti uni rivojlanishining ob'ektiv qonuniyatlarini, iqtisodiy salohiyat va imkoniyatlarini, milliy qadriyat va xususiyatlarini, ma'naviy boyliklarini to'la hisobga oluvchi, mukammal iqtisodiy siyosat ishlab chiqilib, izchil amalga oshirilgan sharoitdagina barqaror va mutanosib rivojlana oladi. Prezidentimizning birinchi darajali e'tibori mamlakatimiz iqtisodiyotining raqobatdoshligini oshirish deb ta'kidlab o'tgani ham bejiz emas edi. Darhaqiqat mamlakatning jahon xo'jaligi tizimiga faol kirib borishi iqtisodiyotning raqobatdoshligini oshirish muammosiga alohida ahamiyat berilishini taqozo etadi. Iqtisodiy islohotlarning yangi bosqichida korxonalarni iqtisodiy salohiyatini oshirish, ya'ni texnik jihatdan qayta jihozlash va modernizatsiyalash, ishlab chiqarish tizimlarini bunyod etishga o'ta muhim masala sifatida qarash zarurligi davr talabidir.

Dunyo mamlakatlari iqtisodiy rivojlanishning qaysi modelini tanlamasini mamlakat iqtisodiyotining jahon xo'jaligidagi mavqei va o'rni uning raqobatbardoshlik darajasi bilan belgilanadi. Bu o'rinda sanoatni rivojlantirish muammolarini ilmiy asosda hal eta oladigan ilmiy pedagogik kadrlarning o'rni va ishtiroki muhimdir.

Mamlakatimizda ilmiy-pedagogik kadrlar tayyorlash bo'yicha O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni va "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi"ga asoslanib mutaxassislarning kasbiy mahoratini ko'tarish va malakali iqtisodchi kadrlarni xalqaro andozalar darajasida tayyorlashni taqozo etadi. Ayniqsa, hozirgi globallashuv va integratsiya jarayonlari tezkorlik bilan borayotgan sharoitda sanoatni rivojlantirish sohasidagi xalqaro andozalarni mamlakatimizda qo'llash bo'yicha ishlarni olib borish hozirgi kunning dolzarb masalasi bo'lib hisoblanadi.

Dasturda qo'yilgan mavzu va masalalar "Sanoat iqtisodiyoti" ixtisosligi bo'yicha talabgorlarning faqatgina shu sohadagi umumiy bilim darajasini aniqlash bilan cheklanmasdan, balki shu sohadagi muammolar va ularning yechimlarini topish bo'yicha bilimga ega ekanligini namoyish eta olishini talab etadi.

Sanoat - milliy iqtisodiyotning yetakchi tarmog'i

Sanoat va uning milliy iqtisodiyot rivojidadagi roli va o'rnini. Sanoat-moddiy ishlab chiqarishning eng yirik yetakchi tarmog'i. Mehnat qurollari (vositalari), mehnat buyumlari va xalq iste'moli tovarlarini ishlab chiqaruvchi soha. Sanoat va aholining ish bilan bandligi masalasi. Sanoatning tarixiy rivojlanish yo'llari va asosiy yakunlari. O'zbekiston Respublikasi sanoatining asosiy ko'rsatkichlari va ularning dinamikasi. Sanoatda iqtisodiy o'sish. Sanoat tarmoqlarining o'sishi tendensiyasi-elektr energiyasini ishlab chiqarish, neft va gaz qazib olish, po'lat va prokat rangli metallar va kimyoviy mahsulotlar, ishlab chiqarishi mashinasozlik va metallga ishlov berish sohasining mahsulotlari qurilish materiallari yengil va oziq-ovqat sanoatida mahsulot ishlab chiqarish dinamikasi. Jahon sanoat ishlab chiqarishida O'zbekiston sanoatining tutgan o'rnini va strategik hamkorlikni kuchaytirish muammolari.

Sanoat tarmoq tuzilmasi va tarkibiy siljishlar

Tuzilma siyosati, uning mohiyati va ahamiyati. Ijtimoiy mehnat taqsimoti va sanoat tarmog'ining shakllanishi. Sanoat tarmog'i tuzilmasi va uni belgilovchi omillar. Sanoatning tarmoqlarga bo'linishi va tarmoq tuzilishi. Sanoat tarmoq tuzilishining ko'rsatkichlari. Sanoat tarmoq tuzilmasining progressivlik mezoni. Sanoat tarmoq tuzilishini belgilovchi omillar. Tarmoq tuzilmasi o'zgarishining asosiy tendensiyasi. Sanoatning zamonaviy tarmoq tuzilmasi va uni takomillashtirishning asosiy yo'nalishlari. Tarkibiy o'zgarishlarni amalga oshirish borasidagi yaqin va uzoq istiqboldagi ustuvor vazifalar.

Sanoatda zamonaviy boshqaruv tizimi

Boshqaruv ob'ektiv zaruriyat va maqsadga yo'naltirilgan jarayon sifatida. Sanoatni va umumiy iqtisodiyotni ilmiy asosda boshqarishni uyushtirish. Sanoatni

ilmiy boshqarishning muhim muammolari. Boshqaruvning mohiyati, ahamiyati va vazifalari. Boshqaruvning asosiy tamoyillari va usullari. Bozor talablariga moslashtirilgan prognozlarni ishlab chiqish. Sanoatda barqarorlik tamoyili. Ishlab chiqarish va mehnatni moddiy va ma'naviy rag'batlantirish. Boshqarishning ilmiylilik, tejamkorlik, kadrlarni tanlash va joy-joyiga qo'yish tamoyillari. Sanoat boshqaruvining iqtisodiy, ijtimoiy, ruhiy va huquqiy usullari. Boshqaruvning zamonaviy tuzilishi. Boshqarishni takomillashtirishning zamonaviy asosiy yunalishlari.

Sanoat ishlab chiqarishini bashoratlash va rejalashtirish

Prognozlash: mohiyati, ahamiyati, mazmuni. 2017-2030 yillarga mo'ljallangan bashoratlar va ularga erishishning asosiy yo'llari. Bozor iqtisodiyoti sharoitida rejalashtirishning mohiyati va ahamiyati, vazifalari va tamoyillari. Tarmoq va korxonada darajasida sanoat ishlab chiqarishini rejalashtirishning hususiyatlari va uslubiy asoslari. Sanoat tarmoqlarining joriy va istiqbolli faoliyatini rejalashtirishda shartnoma munosabatlarining ahamiyati va o'rni. Rejalashtirishning tamoyillari va usullari. Bozor iqtisodiyoti sharoitida rejalar tizimi. Reja – birinchi xujjat va rejalashtirishning natijasi sifatida. Rejalarning turlari: indekativ, strategik, biznes-reja. Ishlab chiqarish rejasini tuzib chikish va tasdiqlashni tashkil etish. Rejalashtirishni takomillashtirishning asosiy yo'nalishlari.

Sanoat iqtisodiyot ishlab chiqarishining iqtisodiy va ijtimoiy samaradorligi

Samaradorlik sanoat ishlab chiqarishining "ko'zgusi" sifatida. Ishlab chiqarish samaradorligining mohiyati, mezoni va ko'rsatkichlari. Ishlab chiqarishning umumiy samaradorligini ifodalovchi ko'rsatkichlar tizimi (umumlashtiruvchi va resurslar turi bo'yicha differensiallashtirilgan) va ularni hisoblash usuli. Qiyosiy (nisbiy) iqtisodiy samaradorlik tushunchasi va ko'rsatkichlari. Keltirilgan harajatlar va ularni hisoblash usuli. Yillik iqtisodiy samara va uni hisoblash usuli. Ishlab chiqarish samaradorligini oshirish omillari va yo'llari. Texnik va texnologik omillar, ijtimoiy-iqtisodiy omillar, tashkiliy va xorijiy omillar. Sanoat korxonalarida modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta jixozlashni yanada jadallashtirish, zamonaviy moslashuvchan texnologiyalarni keng joriy etish.

Sanoat iqtisodiyotida fan-texnika taraqqiyoti va innovatsion faoliyat

Fan-texnika taraqqiyotining mohiyati va ahamiyati. Fan-texnika rivoji va sanoatni tuzilishi jihatdan qayta qurish. Fan-texnika taraqqiyotining asosiy yo'nalishlari. Ishlab chiqarishni elektrlashtirish va elektronizatsiyalashtirish. Elektrlashtirishning moddiy asosi bo'lgan yoqilg'i- energetika majmuasini

rivojlantirish istiqbollari. Sanoat ishlab chiqarishini har tomonlama avtomatlashtirish va kompyuterlashtirish. Ishlab chiqarishni kimyolashtirish. Uning mohiyati, ahamiyati va asosiy yoʻnalishlari. Texnologiya, ayniqsa, zamonaviy innovatsion texnologiyalar tushunchasi va ularni joriy etishning asosiy yoʻnalishlari. Bio va nanotexnologiyalar va chet el tajribasi. Fan-texnika taraqqiyotining samaradorligini baholash.

Ishlab chiqarishni ijtimoiy tashkil etish

Sanoatda ishlab chiqarishni ijtimoiy tashkil etishning shakllari va ularning oʻzaro bogʻliqligi. Konsentratsiyalashtirish, uning shakllari va koʻrsatkichlari. Bozor iqtisodiyotiga oʻtishda kichik va xususiy korxonalarining ustuvorligi. Mahalliyashtirish uning mohiyati va axmiyati mazmuni. maxalliyashtiriladigan ishlab chiqarish quvvatlarini yaratish - inqirozga qarshi choralar dasturining eng koʻplab masalalaridan biri ekanligi.

Ishlab chiqarishni ixtisoslashtirish, uning shakllari va koʻrsatkichlari. Kooperativlashtirish tushunchasi, uning shakllari va darajasini ifodalovchi koʻrsatkichlar. Sanoat korxonasi (firma)lari oʻrtasidagi ishlab chiqarish iqtisodiy aloqalarining turlari va ularni rivojlantirishning asosiy yoʻnalishlari. Diversifikatsiyalash. Uning mohiyati, ahamiyati va mazmuni. Iqtisodiyotni, jumladan, sanoatni diversifikatsiya qilishning eng muhim ustuvor yoʻnalishi. Kombinatlashtirish: mohiyati, ahamiyati, shakllari va koʻrsatkichlari. Kombinatlashtirishning xozirgi ahvoli va istiqboli.

Sanoat iqtisodiyotida kadrlar va mehnatga xaq toʻlash

Kadrlar siyosati va uning sanoat taraqqiyotidagi roli. Kadrlar, ularning tarkibi va strukturasi. Xodimlarni guruhlariga ajratish va kadrlarning zamonaviy tuzilmasini tashkil etish. Kadrlarni tanlash va joy-joyiga qoʻyish. Kadrlardan foydalanishni takomillashtirish yoʻllari. Sanoat ishlab chiqarishi uchun kadrlar tayyorlash va qayta tayyorlash. Oʻzbekiston sanoatida kadrlar salohiyatini kuchaytirishda chet el tajribasini keng qoʻllash. Mehnat va unga haq toʻlash. Xodimlar mehnatiga haq toʻlashni tashkil etishning asosiy tamoyillari. Tarif tizimi, uning mohiyati, ish haqini tashkil etish va tartibga solishning ahamiyati. Sanoat xodimlarini ijtimoiy himoya qilish muammolari.

Sanoat iqtisodiyot ishlab chiqarishining asosiy fondlari va ishlab chiqarish quvvatlari

Asosiy fondlarning iqtisodiy mohiyati va ahamiyati. Oʻzbekiston sanoati asosiy fonlarining dinamikasi. Asosiy ishlab chiqarish fondlarining tarkibi va tuzilmasi. Umumiy, texnologik tarmoq, xududiy tuzilmalar va ularning tarmoqlararo nisbatlari. Asosiy fondlarning strukturasi taʼsir etuvchi omillar. Asosiy fondlarni baholash usullari. Asosiy fondlarning eskirishi va amortizatsiyasi. Jismoniy va maʼnaviy

eskirish. Amortizatsiya siyosati va uni O‘zbekiston Respublikasida amalga oshirishning o‘ziga xos hususiyatlari. Amortizatsiya ajratmalari: mohiyati, ahamiyati, ulardan foydalanishning normalari va yo‘nalishlari. Asosiy fondlardan foydalanish ko‘rsatkichlari. Fond sig‘imi va qaytimi. Ularning iqtisodiy samaradorligi. Ishlab chiqarish quvvatlari va ulardan foydalanishni yaxshilash yo‘llari. Unga ta’sir etuvchi omillar. Ishlab chiqarish quvvatining tuzilmasi va dinamikasi. Ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanishni o‘lchash.

O‘zbekiston sanoatining xomashyo manbai va uni joylashtirish

Sanoatda xomashyo, uning hususiyatlari va turkumlanishi. Xomashyo va yoqilg‘i-energetika resurslari tushunchasi va ularni guruhlariga ajratish. Sanoat xomashyo bazasini kengaytirish uchun geologiya-qidiruv ishlari va tabiiy boyliklarni o‘rganishning ahamiyati. Foydali qazilmalar zahiralari turkumlarga ajratish. Mineral xomashyo va yoqilg‘ilarni iqtisodiy baholash. O‘zbekistonda mineral xomashyo, yoqilg‘ilarni qazib olib va elektr energiyasi ishlab chiqarish dinamikasi. Sun‘iy va sintetik materiallar ishlab chiqarishni kengaytirish va takomillashtirish. Resurslar tejamkorligining strategiyasi va taktikasi. Sanoatda xomashyo, yoqilg‘i va energiyani tejashning asosiy yo‘nalishlari. Mineral xomashyo va ulardan oqilona foydalanish.

Sanoat ishlab chiqarishining aylanma fondlari va mablag‘lari

Aylanma fondlarning mohiyati va ahamiyati. Sanoat tarmoqlarida aylanma fondlarning tarkibi va tuzilmasi. Aylanma fondlari elementlaridan foydalanish ko‘rsatkichlari va mahsulotning material sig‘imi. Moddiy resurslardan samarali foydalanish masalalari. Sanoatda material resurslarni tejashning asosiy yo‘nalishlari va rezervlari. Moddiy resurslardan kompleks (har taraflama) foydalanish. Chiqindilardan yoki ikkilamchi xomashyo va materiallardan foydalanish. Aylanma mablag‘lar va ularning mohiyati va ahamiyati. Aylanma va muomala fondlari. Ularning tarkibi va aylanish ko‘rsatkichlari. Aylanma mablag‘lar va ularning aylanishini tezlashtirish yo‘llari. Eksportni rag‘batlantirish uchun aylanma mablag‘larni to‘ldirish - inqirozni oldini olishning asosiy sharti.

Sanoat mahsulotining sifati va uning raqobatbardoshligi

Sifat tushunchasi va uni oshirish zaruriyati. Mahsulotni ishlab chiqarish va iste’mol xossasi va uning texnikaviy darajasi. Mahsulot (xizmatlar) sifatining tavsifi. Mahsulot sifati ko‘rsatkichlarini guruhlariga ajratish va nomenklaturasi. Mahsulot sifati darajasini baholash usullari. Mahsulot sifatini boshqarish va uni oshirish yo‘llari. Mahsulot (xizmatlar) sifatini Jahon talabiga kutarish yo‘llari. Mahsulot sifatini oshirishning texnologik, iqtisodiy, tashkiliy yo‘nalishlari. Mahsulot sifatini yaxshilashni iqtisodiy rag‘batlantirish. Standartlar va

standartlashtirishning mohiyati, ahamiyati va vazifalari. Halqaro ISO 9001 standartlari. Sertifikatlar va sertifikatsiyalashning mohiyati va ahamiyati. Attestatsiya va nazorat etish masalalari.

Sanoat iqtisodiyotida tannarx, foyda va ishlab chiqarish rentabelligi

Qiymat va tannarx nazariyasi va ishlab chiqarish sarflarini kamaytirishning ilmiy asoslari. Tannarx tushunchasi va turlari. Sanoat ishlab chiqarishi sifat ko'rsatkichlari tizimida tannarxning roli va tutgan o'рни. Tannarx elementlari va harajatlarini turkumlash, tannarx strukturasi va uni belgilovchi omillar. Foyda va uni maksimallashtirish. Foyda (daromad) tushunchasi. Foydaning tashkil topishi va taqsimlanishi. Rentabellik va uni oshirish yo'llari. Rentabellik tushunchasi, ko'rsatkichlari va uni baholash usullari. Mahsulot tannarxini pasaytirish manbalari va omillari. Ishlab chiqarish harajatlari va mahsulot tannarxini kamaytirishni rag'batlantirish - inqirozga qarshi kurashning asosiy omili.

Sanoat ishlab chiqarishida baho va baholash

Davlatning baho siyosati va uni amalga oshirish zaruriyati. Baxo — bozor munosabatlarining iqtisodiy kategoriyasi sifatida. Baxo va baholashning mohiyati, ahamiyati va zaruriyati. Bahoning funksiyalari, turlari va strukturasi. Uning boshqa iqtisodiy kategoriyalar bilan bog'liqligi. Baholashni yaxshilashning asosiy yo'nalishlari. Tovar sotishni ko'paytirish. Maksimal foyda olish. Korxonaparning muayyan mavqeini saqlab qolish.

Sanoat iqtisodiyoti ishlab chiqarishini joylashtirish

Sanoatni joylashtirish tamoyillari. Ishlab chiqarishni hududiy tashkil etishning mohiyati va ahamiyati. Sanoatni joylashtirish omillari. Ishlab chiqaruvchi kuchlarni joylashtirishga ta'sir etuvchi omillar. Ayrim sanoat tarmoqlarini joylashtirishdagi o'ziga xos hususiyatlar. Bozor iqtisodiyoti sharoitida ishlab chiqaruvchi kuchlarni joylashtirishning o'ziga xos hususiyatlari. Ayrim korxonalarni joylashtirishning iqtisodiy asoslash usuli. Sanoatni joylashtirishdagi siljishlarning iqtisodiy samaradorligi. Industrial iqtisodiyot ishlab chiqarishini joylashtirish - ijtimoiy ishlab chiqarishning tashkil etishni muhim shakli sifatida. Industrial iqtisodiyot ishlab chiqarishini joylashtirish tamoyillari. Industrial iqtisodiyot ishlab chiqarishini joylashtirish omillari. Ayrim sanoat tarmoqlarini joylashtirishdagi o'ziga xos hususiyatlar. Erkin industrial-iqtisodiy zona. Uning mohiyati ahamiyati, mazmuni.

Yozma ish savollariga berilgan javoblarni baholash quyidagi mezon talablari asosida amalga oshiriladi:

Yozma ish javoblariga quyiladigan talablar	Baholash ballari
--	------------------

Har bir savollarga javoblarni baholash mezonlari –15-25 ball	
a) berilgan savolni to‘liq bilsa, uning mohiyatini tushunsa, va ijodiy fikrlay olsa, tasavvurga ega bo‘lsa, mustaqil mushohada yurita olsa, nazariy masalarni amaliyot bilan bog‘lay olsa, savolning nazariy va amaliy jihatlarini to‘liq ochib bera olsa, xulosa va qaror qabul qilsa, o‘z fikrini to‘liq, ravon bayon qila olsa.	86-100
b) berilgan savollarni yetarli darajada bilsa, uning mohiyatini tushunsa, savol yuzasidan tasavvurga ega bo‘lsa, mustaqil mushohada yurita olsa, nazariy masalalarni amaliyot bilan bog‘lay olsa, savolning nazariy va amaliy jihatlarini yetarlicha ochib bera olsa, o‘z fikrini yetarlicha, ravon bayon qila olsa.	71-85
v) berilgan savolni qisman bilsa, u to‘g‘risida tasavvurga ega bo‘lsa, uning mohiyatini tushunsa, savol bo‘yicha o‘z fikri ni bayon qila olsa.	55-70
g) berilgan savolni yaxshi bilmasa, u to‘g‘risida to‘liq tasavvurga ega bo‘lmasa, o‘z fikrini to‘liq bayon qila olmasa.	0-54

08.00.03 – "Sanoat iqtisodiyoti" ixtisosligi bo‘yicha imtihon savollari

1. Sanoat va uning milliy iqtisodiyot rivojidadagi roli va o‘rni.
2. Sanoat va aholining ish bilan bandligi masalasi.
3. Sanoatda iqtisodiy o‘sish.
4. O‘zbekiston Respublikasi sanoatining asosiy ko‘rsatkichlari va ularning dinamikasi.
5. Jahon sanoat ishlab chiqarishida O‘zbekiston sanoatining tutgan o‘rni va strategik hamkorlikni kuchaytirish muammolari.
6. Sanoat tarmog‘i tuzilmasi va uni belgilovchi omillar.
7. Boshqaruv ob’ektiv zaruriyat va maqsadga yo‘naltirilgan jarayon sifatida.
8. Sanoatni va umumiy iqtisodiyotni ilmiy asosda boshqarishni uyushtirish.
9. Sanoatni ilmiy boshqarishning muhim muammolari.
10. Boshqaruvning mohiyati, ahamiyati va vazifalari.
11. Prognozlash: mohiyati, ahamiyati, mazmuni.
12. Bozor iqtisodiyoti sharoitida rejalashtirishning mohiyati va ahamiyati, vazifalari va tamoyillari.
13. Sanoat tarmoqlarining joriy va istiqbolli faoliyatini rejalashtirishda shartnoma munosabatlarining ahamiyati va o‘rni.
14. Ishlab chiqarish samaradorligining mohiyati, mezoni va ko‘rsatkichlari.
15. Ishlab chiqarishning umumiy samaradorligini ifodalovchi ko‘rsatkichlar tizimi (umumlashtiruvchi va resurslar turi bo‘yicha differensiallashtirilgan) va ularni hisoblash usuli.
16. Sanoat korxonalarida modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta jihozlashni yanada jadallashtirish, zamonaviy moslashuvchan texnologiyalarni keng joriy etish.
17. Fan-texnika taraqqiyotining asosiy yo‘nalishlari.

18. Fan-texnika taraqqiyotining samaradorligini baholash.
19. Sanoatda ishlab chiqarishni ijtimoiy tashkil etishning shakllari va ularning o‘zaro bog‘liqligi.
20. Mahalliyashtirish uning mohiyati va ahamiyati, mazmuni.
21. Ishlab chiqarishni ixtisoslashtirish, uning shakllari va ko‘rsatkichlari.
22. Kooperativlashtirish tushunchasi, uning shakllari va darajasini ifodalovchi ko‘rsatkichlar.
23. Kadrlar siyosati va uning sanoat taraqqiyotidagi roli.
24. O‘zbekiston sanoatida kadrlar salohiyatini kuchaytirishda chet el tajribasini keng qo‘llash.
25. Asosiy fondlarning iqtisodiy mohiyati va ahamiyati.
26. Asosiy ishlab chiqarish fondlarining tarkibi va tuzilmasi.
27. Asosiy fondlarni baholash usullari. Asosiy fondlarning eskirishi va amortizatsiyasi.
28. Sanoatda xomashyo, uning hususiyatlari va turkumlanishi.
29. Sanoat xomashyo bazasini kengaytirish uchun geologiya-qidiruv ishlari va tabiiy boyliklarni o‘rganishning ahamiyati.
30. Sanoatda xomashyo, yoqilg‘i va energiyani tejashning asosiy yo‘nalishlari.
31. Sanoat tarmoqlarida aylanma fondlarning tarkibi va tuzilmasi.
32. Sanoatda material resurslarni tejashning asosiy yo‘nalishlari va rezervlari.
33. Mahsulotni ishlab chiqarish va iste‘mol xossasi va uning texnikaviy darajasi.
34. Mahsulot sifatini boshqarish va uni oshirish yo‘llari.
35. Sanoat ishlab chiqarishi sifat ko‘rsatkichlari tizimida tannarxning roli va tutgan o‘rni.
36. Tannarx elementlari va harajatlarini turkumlash, tannarx strukturasi va uni belgilovchi omillar.
37. Davlatning baho siyosati va uni amalga oshirish zaruriyati.
38. Baho va baholashning mohiyati, ahamiyati va zaruriyati.
39. Ishlab chiqarishni hududiy tashkil etishning mohiyati va ahamiyati.
40. Bozor iqtisodiyoti sharoitida ishlab chiqaruvchi kuchlarni joylashtirishning o‘ziga xos xususiyatlari.

Asosiy adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-4947-sonli Farmoni. // Xalq so‘zi. 8 fevral 2017 yil.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Iqtisodiy nochor korxonalarini qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarini yanada kengaytirish hamda tijorat banklarining ko‘chmas mulk ob‘ektlari negizida yangi ishlab chiqarish quvvatlarini tashkil etishni rag‘batlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” gi 20.04.2017 yildagi PF-5022-son Farmoni.
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasi Investitsiyalar bo‘yicha davlat qo‘mitasini tashkil etish to‘g‘risida”gi 31.03.2017 yildagi PF-4996-son Farmoni.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 5 iyundagi PQ-3775-sonli “Oliy ta’lim muassasalarida ta’lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta’minlash bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi Qarori.// Xalq so‘zi, 2018 yil 6 iyun.
5. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Farg‘ona viloyatida investitsiya loyihalarini amalga oshirishni jadallashtirish sanoatni rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi №-617-sonli qarori, 22.07.2019 yil.
6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yilning 7 iyundagi “Har bir oila — tadbirkor” dasturini amalga oshirish to‘g‘risidagi Qarori// "Xalq so‘zi", 2018 yil 8 iyun
7. 2017-2021 yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatlar strategiyasini «Xalq bilan muloqot va inson manfaatlarini yili»da amalga oshirishga oid davlat dasturini o‘rganish bo‘yicha ilmiyuslubiy risola.. - T.: “Ma’naviyat” nashriyoti, 2017. - 244 bet
8. “Respublika oziq-ovqat sanoatini boshqarishni tashkil etishni yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori 18.02.2016 yildagi PQ-2492-son.
9. “2016-2020 yillarda respublika farmasevtika sanoatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari dasturi to‘g‘risida” O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori 16.09.2016 yildagi PQ-2595-son.
10. “2016-2020 yillarda qurilish industriyasini yanada rivojlantirish choratadbirlari dasturi to‘g‘risida” O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori 28.09.2016 yildagi PQ-2615-son.
11. Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik - har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. // Xalq so‘zi, 2017 yil 16 yanvar.

12. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik o‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. - Toshkent : O‘zbekiston, 2016. - 56 b.
13. Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. - Toshkent: “O‘zbekiston”, 2017. - 48 b
14. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - Toshkent: : “O‘zbekiston”, 2017. - 488 b.
15. Mirziyoev Sh.M. 2017 yil 19 sentabr Birlashgan Millatlar Tashkiloti Bosh Assambleyasining 72-sessiyasidagi nutqi.// Xalq so‘zi, 2017 yil 20 sentabr.
16. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoevning O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisga Murojaatnomasini keng jamoatchilik o‘rtasida targ‘ib etishga bag‘ishlangan ilmiy-ommabop qo‘llanma./Nashr uchun mas’ul R.S. Qosimov. - T:“Ma’naviyat”, 2018. - 320 bet.
17. Maxmudov E.X. Korxonalar iqtisodiyoti. O‘quv qo‘llanma. – T.: O‘zbekiston yozuvchilar uyushmasi Adabiyotlar jamg‘armasi nashriyoti, 2005, - 170 b.
18. Maxmudov E.X. Korxonalar iqtisodiyoti. O‘quv qo‘llanma. -T.: O‘zbekiston yozuvchilar uyushmasi Adabiyot jamg‘armasi nashriyoti, 2006, - 208 b.
19. Ortiqov A. Sanoat iqtisodi. Darslik. Toshkent, TDIU, 2015-236 b.
20. Ortiqov A. va boshqalar. Sanoat korxonalarida ishlab chiqarishni tashkil etish. O‘quv qo‘llanma. -T.: O‘zbekiston yozuvchilar uyushmasi Adabiyot jamg‘armasi 45 nashriyoti, 2004, - 256 bet.
21. www.gov.uz
22. www.mfer.uz
23. www.uza.uz
24. www.stat.uz
25. www.lex.uz
26. www.sharh.uz